

SUUDİ ARABİSTAN YOLCULUĞU

Allah nasip etti ve 5-16 Ocak 2006 tarihleri arasında kutsal topraklara hac ziyaretim oldu. Bu topraklara 1995'te Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı hastanelerde görevli doktor olarak ve 2002'de ticari vize ile de gitmiştim. Kutsal topraklar olan Mekke, Medine; ve bu arada Cidde ve Taif şehirlerinde gördüklerimi, hissettiklerimi hayırlara vesile olur düşüncesiyle sizlerle paylaşmak istiyorum.

Mekke Şehri ve Kutsal Kabe

Kutsal topraklardaki bu ziyaretlerimi iki açıdan değerlendirebilirim. Birincisi hali vakti iyi olan Müslümanlara farz olan hac ibadetini yapmak ve yararları açısından; ikincisi önemli bir projem olan *“Adriyatikten Çin Seddine Türk İzleri”* isimli kitabım sebebiyle bu bölgedeki Osmanlı Türk mimarî eserlerini ve son durumlarını tespit etmek. Bu iki alandaki artıları ve eksileri sizlerle paylaşmak mutluluğuna eriştiğim için Allah'a şükrediyorum.

Önce hac ibadeti açısından değerlendirmeyi uygun buluyorum. Hac hepimizin bildiği gibi ekonomisi ve sağlığı yerinde olan Müslümanlara farz olan ibadetlerden biridir. İlk olarak 1995 yılında Diyanette görevli KBB uzmanı olarak Hac'a gittiğimde duyduğum heyecan ve güzel hisleri, bu son gidişimde de fazlası ile yaşadım. 1995'te Mekke Diyanet Hastanesinde görev yapmış ve ilk KBB polikliniğini kurmuştuk. Bu sebeple gerekli alet ve malzemeleri temin için Cidde'ye iki defa gitmiş, şehri gezme imkânı bulmuştum. Hepimizin bildiği gibi hac vizesi ile gidenlerin Mekke ve Medine dışına çıkmaları mümkün değildir.

1995'teki hac ziyaretlerimde her şeyi Diyanet görevlilerinin halletmesi ve belki de meydana gelen aksiliklerin bize yansıtılmaması sebebiyle hiçbir müşkülâtla karşılaşmamıştım. 2002'de ise 7 kişilik bir ekip ve ticari vize ile Şam üzerinden aktarmalı gidip gelmiştik. Bunda da ticari vizenin vermiş olduğu avantajdan dolayı bir zorluk ile karşılaşmadık. Hatta Cidde havaalanından kiraladığımız bir araç ile bir buçuk saatte Mekke'ye vardık. Mekke'deki görevlerimiz bittikten sonra yine aynı şekilde Taif ve Bedir üzerinden Medine'ye geçtik ve Cidde'ye üzerinden döndük. Bu da çok hoş bir ziyaret oldu.

Ocak 2006'daki son ziyaretimiz hac vizesi ile oldu. Bu yolculukta bazı sıkıntılar yaşadık. Cidde'den Mekke'ye, Mekke'den Medine'ye gidişler tam bir ıstıraba dönüştü. Çünkü burada dünyanın hiç bir yerinde olmayan bir uygulama var. Cidde havaalanında pasaportlara el konuluyor ve ülkeyi terk ederken havaalanında size geri veriliyor. Mekke-Medine-Cidde transferlerinde saatlerce "mektepe" denilen yerlerde beklemek zorunda kalınıyor. Bu durum tam bir işkence ve keşmekeşe dönüşüyor. Buna İslam ülkeleri ve Suudi Arabistan yetkilileri farklı bir yöntem bulmalı. Bu, pıratikte hacılara sıkıntı çekirtmekten başka hiç bir işe yaramadığı gibi çok fazla zaman kaybına da sebep olmaktadır. Kısacası Suudi Arabistan'ın hac vizesi ile çekilen sıkıntıları, mektepe uygulamalarını kaldırması, daha insancıl ve bütün dünyanın kabullenebileceği bir uygulamaya geçmesi kendisine artı puan olarak yazılacaktır.

Hac ile ilgili pıroblemli diğere bir konu Kâbe'nin etrafındaki sıkışıklıktır. Kâbe'nin etrafı Kırıl'ın Sarayı ve 5 yıldızlı oteller tarafından tamamen kuşatılmış durumdadır. Hilton ve Continental ve yeni yapılmakta olan Zemzem Tower ve kırılın sarayı dâhil olmak üzere hepsi yıkılmalı, Kâbe'nin etrafı tamamen genişletilmeli, 4-5 milyon insanı alacak bir hale getirilmelidir. Çünkü hac dönemindeki 10 günlük süre zarfında hacılar yollarda pisliklerin üzerinde namaz kılmakta ve rezil olmaktadır. Bu durum Müslümanlara yakışmamaktadır.

Kutsal Kabe ve Kırıl'ın Sarayı (Sağ taraf üstteki yapı)

Arafatta ciddi bir sorun olmamakta, ancak Mina ve Müzdelife'de sıkışıklık, yersizlikten değil düzensizlikten kaynaklanmaktadır. Bu üç bölgede tuvaletler iki katına çıkartılmalı ve raylı sistemlerle ulaşım rahatlatılmalıdır.

Müzdelife Bölgesi

Bu negatifiklerin yanında hac görevimizi yapmanın manevi zevki tarife sığmaz bir zenginliktir. Bunu anlatmak mümkün değil yaşamak lazım, ancak o zaman anlaşılabilir. Kâbe’de, Arafat’ta, Müzdelife’de, Mina’da dünyanın her yerinden gelen siyah ya da beyaz Müslüman kardeşlerimizle birlikte namaz kılmak, dua etmek, semaya ellerimizi açıp Allah’a yalvarmak, maddi düşüncelerin silinip maneviyatın öne çıktığı anları birlikte yaşamak. Bu her Müslümanın tatması gereken bir duygudur.

Medine ise bir farklı güzel. Yüce peygamberimizin kabrinin bulunduğu Mescid-i Nebevi’de namaz kılmayı, kabrini ziyaret etmeyi ve burada dua etmeyi Allah tüm Müslümanlara nasip etsin. Ayrıca Kuba mescidi, Cuma mescidi, Mescid-i Kibleteyn, Uhud şehitliği ve Okçular tepesi, Hendek savaşının geçtiği Yedi Mescidler bölgesi, Osmanlı tiren istasyonu ve Hamidiye camisi, Osmanlı kalesi. Bunları ziyaret etmeyi, tarihi yaşamayı, “hacı” olmayı... tekrar tekrar söylüyorum, Allah herkese nasip etsin.

Medine Şehri Mescid-i Nebevi

Ziyaretimin ikinci aşaması ise Suudi Arabistan Coğrafyadaki Türk mimari kültür mirasının tespiti ve bu kutsal topraklarda Osmanlıyı, dedelerimizi, Fahrettin Paşayı, Cemal Paşayı anmak ve anlamak idi. Bu pencereden baktığımızda Osmanlı 600 yıllık imparatorluğu boyunca en yoğun mimari eserleri Balkanlarda verdi. Ancak Ortadoğu ve diğer bölgelerde de pek çok mimari eser bıraktı. Osmanlı imparatorluğunun yıkılmasından sonra bu eserlere karşı her yerde yoğun bir yok etme kampanyası sürdürülmüş ve bu, halen de devam etmektedir. Bunun sebebi dünyanın en adil ve hoş görülür imparatorluğunun izlerini yok etmektir. Bu yok edilebilirse, bugün dünyayı yönlendiren güçler adaletsizliklerini adalet diye yutturabileceklerdir.

Kutsal topraklar ve Taif de bu tahribattan payını en fazla alanlardan olmuştur. 400 yıldan ziyade hükmettiğimiz bu topraklar için maddi manevi her şeyimizi verdik. Hepsini bir yana bu kutsal emanetlere zarar gelmesin diye binlerce Türk genci bu topraklarda şehit düştü. Buna rağmen son 100 yılda Osmanlı kültür mirasına karşı en yoğun katliam yapılan ülkelerden biri de Suudi Arabistan olmuştur. Gerçi Suudi Arabistan kendi tarihî mirasına da yoğun katliam

yapmış bir ülkedir. Bu gün Mekke’de Osmanlı dönemine ait sadece 2 adet yapı bulunmaktadır. Bunlardan birisi Kâbe’nin hemen etrafında bulunan revaklar ve altın oluk.

Osmanlı Revakları ve Altın Oluk

İkincisi ise Merve tepesinin arkasındaki mahallede bulunan Osmanlı konağıdır. Osmanlı konağının kitabesi ve konağın sokak yüzünde halkın su ihtiyacını karşılayacak bir çeşme bulunmaktadır.

Mekke Osmanlı Konağı ve Konağın Kitabesi

1995 ve 2002 yıllarındaki hac ziyaretlerimde tavaf için Kabe'ye gidip, görüp onur duyduğumuz ecdat yadigarı **Mekke Ecyad Kalesinin** yerinde ise 2006 yılında Kabe'ye gittiğimizde Zemzem Tower yükselmekte olduğunu gördük. Maalesef Türkiye Cumhuriyeti ve İslam Dünyası, dedelerimizin Kabe'yi her türlü saldırılardan korumak için yaptıkları Ecyad Kalesini koruyamamış ve İslam Tarihi düşmanı Vahhabi Suud Kırallığı tarafından bu güzelim kale yıkılmıştı. Yüce Allah bunu yapanlardan ve korunması için gösterilmesi gereken gayreti göstermeyenlerden huzur-u mahşerde hesabını soracaktır.

Mekke Ecyad Kalesi. Yıl 1995

Mekke. Kabe'nin arkasında Ecyad Kalesi'nin yerinde yükselen Zemzem Tower (Solda)

MEDİNE-İ MÜNEVVERE

Medine'de ise daha fazla Osmanlı eseri mevcuttur. Bunlar Sultan II. Abdülhamid zamanında tamamen Türk mimar ve mühendislerce yapılmış Hicaz Demir Yolu Medine Tiren İstasyonu,

Hamidiye Camisi ve daha önce yaptırılmış Osmanlı Kalesi, Okçular Tepesi etrafındaki Surlar, Mescid-i Nebevi'deki ilk kısımdır. Bunlardan Mescid-i Nebevi'deki ilk kısım hariç (yeşil kubbenin olduğu bölüm) 1995 ve 2002'deki ziyaretlerimde diğer eserlerin hepsi harap halde idi. Ancak 2006 senesindeki ziyaretimde oldukça mutlu oldum. Çünkü Gar binası ve camide restorasyon çalışmaları vardı. İstasyonun iç kısmı restore edilmiş, Hamidiye Camisi, ana gar binası ve ön kısmında restorasyon çalışmaları devam ediyordu. Eminim Medine savunmasını yapan Fahrettin Paşanın da ruhu bu icraatla şaad olmuştur.

Medine Tiren İstasyonu (sağda) Hamidiye Camisi (solda)

Medine'deki yetkililerden diğer bir beklentim Kuba Caddesinde etrafı tellerle çevrili ve harap halde olan Osmanlı kalesinin de restore edilmesidir. Ya da Türk büyükelçiliğinin olayı dostane yollarla halletmelerini diliyorum. Bu da yapılabilirse Medine'de kalabilmiş bu 4 eserimizle gelecek nesillere o topraklara uzun yıllar hizmet ettiğimizin somut delili kalmış olacaktır.

Medine. Kuba Caddesi Osmanlı Kalesi

Çünkü ecdadımız bu kutsal toprakların 400 yıl hizmetkârlığını yaptı. Mekke’de Kâbe’den büyük, Medine’de Mescid-i Nebevi’den yüksek bina yapılmasına müsaade etmedi. Bu iki kutsal mekandan Mekke’de Kabe’den yüksek tek bina Ecyad Kalesi, Medine’de ise Mescid-i Nebevi’den yüksektek bina Osmanlı Kalesi idi. Bunlarda bölgeye hakim tepelerde kurulmuş koruma amaçlı kaleler idi. Ecdadımız o toprakları korumak için binlerce şehit verdi. Ecdat Medine tiren istasyonunda rayların üzerine keçe döşetmişti. Tiren geldiğinde gürültüsünden Resulullah’ın ruhu rahatsız olmasın diye!

Medine Tiren İstasyonu iç kısım

Medine Tiren İstasyonu eski Nostaljik Vagonlar

Böyle ince ve nazik bir milletin bıraktığı eserleri tahrip etmek Müslümanlara yakışmaz. Hele hele Suudi yetkililere hiç yakışmaz. Bu eserler onları küçültmez büyültür. Çünkü tarihe değer vermeyen milletlerin geleceğe güvenle bakması mümkün değildir. Tarih milletlerin her şeyidir. Bu gün o topraklarda yaşayan tüm Arap toplulukları bunu Osmanlı imparatorluğu, yani Türklere borçludur. Borçlarını ödemelerini istemiyoruz, ancak Osmanlı onların da geçmiştir. Osmanlı’ya biz de, Araplar’da saygı duymalıyız. İnsanlık ve İslam bunu emreder.